

Olli Sorainen

Valtioneuvoston asetus kausityölain soveltamisesta

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi liittyy hallituksen esitykseen eduskunnalle kausityölaiksi ja ICT-laiksi sekä laeiksi eräiden niihin liittyvien lakien muuttamiseksi (HE 80/2017 vp).

Lakiluonnoksen 24 §:ssä (*luettelo toimialoista*) ehdotetaan säädettäväksi, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin toimialoista, joihin kuuluu kausiluonteista toimintaa ja joihin sovelletaan kausityölakia. Pykälän toisen momentin mukaan ennen asetuksen antamista on kuultava työmarkkinaosapuolia. Pykälän perustelujen mukaan työ- ja elinkeinoministeriö vastaisi asetuksen valmistelusta yhteistyössä sisäministeriön kanssa.

Hallituksen esityksen yleisperustelujen (s. 52–53) mukaan luettelon kausityötä sisältävistä aloista arvioidaan sisältävän ainakin seuraavat alat.

- maatalouden kasvinviljelytyöt
- marjojen, hedelmien, erikoiskasvien, juuresten ja vihannesten viljelytyöt
- viher- ja ympäristörakentaminen
- turkistarhatyöt
- metsänhoito-, -istutus- ja taimitarhatyöt
- kausiluonteiset hotelli-, ravintola- ja kylpyläpalvelut sekä matkailun ohjelmalvelut
- huvipuistot ja festivaalit
- saaristo- ja sisävesimatkailu

Pelkkä toimialalistaus ei ratkaise kausityölain soveltamista. Työn tulee lisäksi olla kausiluonteista. Lakiluonnoksen 3 §:n 2 kohdan mukaan kausiluonteisella toiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jonka kausittaisiin olosuhteisiin liittyvä toistuva tapahtuma tai tapahtumasarja edellyttää tiettyyn aikaan vuodesta työvoimaa huomattavasti enemmän kuin tavallinen toiminta.

Maahanmuuttovirasto ratkaisee sen, onko hakemuksessa tarkoitettu toiminta kausiluonteista. Maahanmuuttovirasto ratkaisee myös sen, sisältyykö hakemuksessa tarkoitettu ehdotettuun valtioneuvoston asetukseen.

Lakiluonnoksen 24 §:ssä käytetään termiä ”toimiala”. Suomessa ei ole käytössä lain-säädännön soveltamiseen liittyvää normatiivista toimialaluokitusta. Käytössä on toimialaluokitus TOL 2008, joka toimii taloudellista toimintaa kuvaavien tilastojen tiedonkeruu- ja kuvauskehikkona. Sitä käytetään talouden eri alueita, kuten tuotantoa ja työllisyyttä kuvaavissa tilastoissa sekä kansantalouden tilinpidon tilastoissa.

TOL 2008 perustuu EU:n toimialaluokituksen NACE:en. EU-jäsenmaiden on käytettävä tilastotoimissa NACE:a tai siihen perustuvaa kansallista versiota, jollainen TOL 2008 -toimialaluokituskin on.

Vaikka TOL 2008 -luokitus ei ole normatiivinen, sitä voidaan käyttää soveltuvin osin ehdotetussa valtioneuvoston asetuksessa. Tällä tavalla päästään riittävään tarkkuuteen kausityölain soveltamisessa.

Suurin osa hallituksen esityksessä luonnostelluista aloista sisältyy alla lueteltuihin tummennetulla esitettyihin toimialaluokituksen TOL 2008 toimialoihin. Siksi valtioneuvoston asetuksessa ehdotetaan säädettäväksi kausityölain soveltamisesta tummennetulla esitettyjen toimialojen mukaisesti.

A Maatalous, metsätalous ja kalatalous

01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut

011 Yksivuotisten kasvien viljely

Yksivuotisten kasvien (kasvien, jotka elävät korkeintaan kaksi kasvukautta) viljely. Tähän kuuluu myös näiden kasvien viljely siementuotantoa varten.

012 Monivuotisten kasvien viljely

Tähän luokkaan kuuluu monivuotisten eli yli kaksi kasvukautta elävien kasvien viljely. Monivuotiset kasvit siirtävät lehdistä ja maanpäällisistä kasvinosista kasvinravinteita ja yhteyttämistuotteita syksyllä kasvukauden päätyttyä kasvin varteen tai juuristoon. Nämä kasvit siis talvehtivat joko vihantana tai juuriston vararavinnon turvin. Tähän kuuluu myös näiden kasvien viljely siementuotantoa varten.

013 Taimien kasvatus ja muu kasvien lisääminen

Tähän kuuluu kaiken yksi- tai monivuotisen kasvullisen istutusmateriaalin tuotanto ml. kasvien välittömään monistukseen tarkoitetut pistokkaat, juuriversot ja kylvötaimet tai taimien lisääminen varrentamalla, jossa valitut varrennoksot leikataan jaloversosta ja kiinnitetään perusrunkoon.

014 Kotieläintalous

Tähän luokkaan kuuluu kotieläinten, kuten lypsy- ja lihakarjan, hevosten, lampaiden, vuohien, sikojen tai siipikarjan kasvatus ja hoito. Tähän kuuluu myös turkistarhaus sekä mehiläisten ja poronhoito. Tähän luokkaan ei kuulu kalojen ja äyriäisten kasvatus, joka kuuluu vesiviljelyn luokkaan 032.

Tähän ei kuulu:

- kotieläinten hoito palkkiota vastaan (01620)
- teurastamoista saatavien vuotien ja nahkojen käsittely (10110)
- kalojen ja äyriäisten kasvatus (032)

015 Yhdistetty kasvinviljely ja kotieläintalous (sekatilat)

Tähän luokkaan kuuluu erikoistumaton maatalous, jossa kasvinviljely ja puutarhatalous sekä kotieläintuotanto on yhdistetty. Maataloustoiminnan suuruusluokka ei ole ratkaiseva tekijä. Mikäli joko kasvinviljely, puutarhatalous tai kotieläintalous muodostaa 66 % tai enemmän tuotantoyksikön toiminnasta, toiminta luokitellaan vastaavasti joko kasvinviljelyyn tai kotieläintalouteen.

016 Maataloutta palveleva toiminta **(ei ehdoteta sisällytettäväksi)**

Tähän kuuluvat kasvinviljelyyn, puutarhatalouteen tai kotieläintalouteen liittyvät toiminnot ja maatalouden toimintojen kanssa samankaltaiset toiminnot, jotka tehdään palkkio- tai sopimusperusteisesti. Tähän kuuluvat myös sadonkorjuuta ennen ja jälkeen tehtävät palkkio- tai sopimusperusteiset toiminnot, joilla maataloustuotteet valmistellaan markkinoille.

017 Metsästys ja sitä palveleva toiminta (ei ehdoteta sisällytettäväksi)

Tähän kuuluu:

- ammattimainen metsästys, ansapyynti ja niitä palveleva toiminta

02 Metsätalous ja puunkorjuu

02100 Metsänhoito

Tähän kuuluu metsän kasvatusta ja metsänhoitoon liittyvät toiminnot:

- metsän uudistusalan valmistaminen, kuten raivaus, muokkaus ja kullutus
- metsänviljely (kylvö ja istutus), luontainen uudistaminen, perkaus ja harvennus
- pellon metsitys
- taimikonhoito ja nuoren metsän kunnostus
- pystykarsinta
- metsänlannoitus
- metsäpuiden taimitarhojen toiminta
- metsäpuiden siementuotanto, kuten käpyjen keruu siementuotantoa varten

Tähän kuuluu myös:

- metsätuhojen torjunta (taimikkojen suojeleminen eläintuhoilta, pintakasvillisuudelta ja sieniltä ennen istutusta ja hakkuun tekemistä) pl. palkkioperusteinen toiminta
- metsien suojeleminen, esim. luonnonsuojelualueiden hoito

Tähän ei kuulu:

- joulupuiden tuotanto (01290)
- koristepuiden taimien kasvatusta (01300)
- sienien ja muiden luonnontuotteiden keruu metsästä (02300)
- metsäpalojen torjunta (02400)
- metsän tuhohälynteiden ja sienitautien torjunta sopimus- tai palkkioperusteisesti (02400)
- energiapuun haketus puunkorjuun yhteydessä (02200)
- pajun kasvatusta energiantuotantoon (01290)

H Kuljetus ja varastointi

50102 Rannikkovesiliikenteen henkilökuljetus

Tähän kuuluu:

- matkustajien aikataulunmukainen ja muu kuljetus rannikkovesillä tai saaristosatamien välisessä liikenteessä:
  - - retkeily-, risteily- tai kiertäjäajeluveneiden toiminta
  - - yhteysalukset
  - - lossit
  - - vesitaksit jne.

Tähän kuuluu myös:

- huviveneiden vuokraus miehistöineen meri- tai rannikkoliikenteeseen

Tähän ei kuulu:

- ravintoloiden ja baarien toiminta laivoilla, kun sitä harjoittavat erilliset yksiköt (5610, 5630)
- huviveneiden ja jahtien vuokraus ilman miehistöä (77210)
- ammattimaiseen liikenteeseen tarkoitettujen laivojen ja veneiden vuokraus ilman miehistöä (77340)
- "kelluvien kasinoiden" toiminta (92000)

- matkailun ohjelmalvelut, kuten kalastusristeilyt (79900)

50300 Sisävesiliikenteen henkilökuljetus

Tähän kuuluu:

- matkustajien kuljetus jokia, kanavia, järviä tai muita sisävesiväyliä pitkin omilla tai aika- tai matkarahtuilla aluksilla
- sisävesiristeilyt

Tähän kuuluu myös:

- huviveneiden vuokraus miehistöineen sisävesiliikenteeseen

Tähän ei kuulu:

- huviveneiden ja jahtien vuokraus ilman miehistöä (77210)
- matkailun ohjelmalvelut kuten kalastusristeilyt (79900)

I Majoitus- ja ravitsemistoiminta

Tähän kuuluu lyhytaikaisen majoituksen tarjoaminen matkailijoille ja muille vierailijoille sekä välittömästi nautittavaksi tarkoitettujen valmiiden aterioiden ja juomien tarjonta sekä ateriapalvelut. Tuotettavien oheispalvelujen määrä ja laatu voivat vaihdella paljon.

Tähän ei kuulu pitkäaikaiseen käyttöön tarkoitettujen ja ensisijaisina asuintiloina käytettävien asuintilojen vuokraus, joka on luokiteltu kiinteistöalan toimintaan (68). Tähän ei myöskään kuulu sellaisten ruokien ja juomien valmistus, joita ei ole tarkoitettu välittömästi nautittaviksi tai joita myydään erillisten jakelukanavien kautta ts. joko vähittäis- tai tukkukaupan kautta. Näiden elintarvikkeiden valmistus kuuluu teollisuuteen (10).

N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta

81300 Maisemanhoitopalvelut

Tähän kuuluu puistojen, puutarhojen ja nurmikoiden istuttaminen, hoito ja kunnossapito asuntoalueilla, julkisten rakennusten ympäristössä, liikenneväylien varrella jne.:

- leikkikentät, nurmikot ja muut virkistysalueet
- urheilukentät (jalkapallokentät, golfkentät jne.)
- moottoritiet, maantiet, rautatiet ja raitiotiet vesitiet, satamat jne.

Tähän kuuluu myös:

- rakennusten kattopuutarhat, julkisivuviheriöt, sisäpuutarhat jne.
- kasvien istuttaminen melun, tuulen, eroosion, näkyvyyden ja häikäisyn suojaksi

Tähän ei kuulu:

- taimitarhojen toiminta ja puun- ja penssien kasvatusta (01300, 02100)
- maisemasuunnittelu ja -arkkitehtuuri (71110)
- maisemointirakentaminen (42999)
- pihojen ja puistojen kivityöt (43999)
- ulkoliikuntapaikkojen rakentaminen (42999)

R Taiteet, viihde ja virkistys

93210 Huvi- ja teemapuistojen toiminta

Tähän kuuluu:

- huvi-, teema- ja seikkailupuistot
- vesipuistot
- planetaariot
- näkötornit
- museorautatiet

Tähän kuuluu myös:

- kiertävät tivolit

Tähän ei kuulu:

- sirkukset (90010)
- akvaariot ja delfinaariot (91040)
- eläin- ja kotieläintarhat (91040)